

Βαρσοβία, 10/11/98

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης μετά την ολοκλήρωση της επίσημης επίσκεψής του στην Πολωνία προέβη σε δηλώσεις στους Έλληνες δημοσιογράφους, στην κατοικία του Έλληνα πρέσβη στη Βαρσοβία, όπου παρέθεσε δεξίωση προς τιμήν του Πολωνού ομολόγου του Γέζι Κάρολ Μπούζεκ. Ο κ. Σημίτης δήλωσε, συγκεκριμένα, τα εξής:

«Το πρώτο κεντρικό θέμα των συζητήσεών μας στην Πολωνία ήταν η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμείς επαναλάβουμε στην πολωνική πλευρά ότι η Ελλάδα επιθυμεί να ενταχθούν όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες βαθμιαία στην Ε.Ε., γιατί όσο πιο ολοκληρωμένη είναι η Ευρώπη, τόσο πιο σταθερή είναι, τόσο περισσότερη ασφάλεια παρέχει, τόσο περισσότερο εγγυάται την ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών χωρών. Αλλά πιστεύουμε ότι η διεύρυνση θα πρέπει πάντα να γίνει, αφού ξεκαθαρισθούν τα προβλήματα. Να γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προκύψουν νέα προβλήματα.

Πιστεύουμε, επίσης, ότι η διαδικασία αυτή θα πρέπει να είναι μια διαδικασία που θα κατοχυρώνει τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, θα κατοχυρώνει την επίλυση των όποιων διαφορών και αμφισβητήσεων, με ένα τρόπο αναμφισβήτητο μέσω διεθνών διαδικασιών, όπως είναι το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Η διεύρυνση, βέβαια, συναρτάται με την επίλυση ορισμένων βασικών προβλημάτων της ίδιας της Ε.Ε., π.χ. την αύξηση των ιδίων πόρων ή το θέμα ποια θα είναι η νέα δομή των θεσμών της Ε.Ε., όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτά τα προβλήματα πρέπει να λυθούν. Είναι δυο παράλληλες διαδικασίες, αυτόνομες μεν, αλλά η μια συν συναρτημένη με την άλλη.

Ένα δεύτερο θέμα το οποίο μας απασχόλησε, ήταν το θέμα των σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Πολωνίας. Είναι ικανοποιητικές οι σχέσεις και από τις συζητήσεις που είχαμε με τους Έλληνες επιχειρηματίες (οι οποίοι συμμετέχουν στην αποστολή) προκύπτει σαφέστατα ότι εδώ υπάρχει μια μεγάλη αγορά, η οποία δίνει πολλές ευκαιρίες στις ελληνικές επιχειρήσεις που θέλουν να έρθουν εδώ και να αναπτύξουν δραστηριότητες. Ήταν ένα θετικό κλίμα και πιστεύω ότι θα υπάρξει μια ακόμα πιο θετική εξέλιξη στο μέλλον.

Ένα τρίτο θέμα που απασχόλησε την πολωνική πλευρά ήταν αυτό της διεθνούς οικονομικής κρίσης, ποια επίπτωση θα έχει στις εξελίξεις. Είναι γνωστό ότι η διεθνής οικονομική κρίση, αυτή τη στιγμή, βρίσκεται υπό έλεγχο. Κανένας, βέβαια, δεν ξέρει τί θα γίνει τους επόμενους μήνες, τον επόμενο χρόνο. Γιατί τα στοιχεία που μπορεί να παίξουν ρόλο είναι πολλά και δεν υπάρχει αρκετή γνώση. Ομως, πιστεύουμε ότι τους επόμενους μήνες δεν θα υπάρχει μια άμεση επίπτωση από τις εξελίξεις για την Ε.Ε. και κυρίως για την Ελλάδα.

Τέλος, εκείνο που ενδιαφέρει την πολωνική πλευρά -και ενδιαφέρει και εμάς- είναι το θέμα της ασφάλειας και της συνεργασίας στην Ευρώπη, ο ρόλος που θα διαδραματίσει το ΝΑΤΟ. Πιστεύουμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική η όλη διαδικασία και της διεύρυνσης του ΝΑΤΟ, αλλά και της Ε.Ε. να κατοχυρώσει περισσότερη ασφάλεια στον ευρωπαϊκό χώρο, να εμπεδώσει τις διαδικασίες ειρήνης και να βοηθήσει να ξεπεραστούν τα όποια προβλήματα. Συνοπτικά, μπορώ να πω ότι ήταν μια επιτυχημένη επίσκεψη, μια επιτυχημένη και χρήσιμη συζήτηση.

Ο ελληνικός και πολωνικός λαός έχουν πολλά κοινά. Έχουν ζήσει τις αρνητικές επιπτώσεις των δυο Παγκοσμίων Πολέμων, ιδίως του χωρισμού του κόσμου και της Ευρώπης σε δυο στρατόπεδα. Γι' αυτό δεν θέλουν (οι δυο λαοί μας) να υπάρξουν νέες διαφοροποιήσεις, νέες διαχωριστικές γραμμές. Θέλουν να κατοχυρωθεί από τις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες εξελίξεις μια πορεία ειρήνης».

Ν.ΜΕΛΕΤΗΣ (ΕΘΝΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, πώς επηρεάζει την πορεία διεύρυνσης η στάση ορισμένων εταίρων, όπως συνέβη χθες στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων στις Βρυξέλλες, που έθεσαν θέμα πολιτικού προβλήματος στην Κύπρο; Περιμένετε την στάση αυτή και μάλιστα από ορισμένες κυβερνήσεις, οι οποίες ανήκουν στο χώρο της Κεντροαριστεράς;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα παρακαλούσα να προηγηθεί ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Πάγκαλος και στη συνέχεια θα σας απαντήσω.

Θ.ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Αυτό που συνέβη στις Βρυξέλλες ήταν ότι υιοθετήθηκε κοινή θέση για την έναρξη των διαπραγματεύσεων με τις έξι χώρες που είναι στην Α' ομάδα. Σήμερα το πρωί άρχισαν οι διαπραγματεύσεις στο Συμβούλιο με την Κύπρο (την οποία εκπροσωπεί ο κ. Κασουλίδης) και ο κ. Γ. Παπανδρέου συμμετείχε σ' αυτές. Οι διαπραγματεύσεις, λοιπόν, ένταξης με την Κύπρο άρχισαν. Υπάρχει η άποψη ορισμένων χωρών (τριών χωρών για την ακρίβεια), της Γαλλίας, της Ολλανδίας και της Γερμανίας, οι οποίες πρεσβεύουν ότι πρέπει να παρακολουθούμε και το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου, σε σχέση με τη διαδικασία ένταξης.

Εμείς -όπως ξέρετε- θεωρούμε ότι πρέπει να λυθεί το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου και η διαδικασία ένταξης πρέπει να συμβάλει στην επίλυσή του. Δεν δεχόμαστε, όμως, ότι είναι προϋπόθεση η επίλυση του πολιτικού προβλήματος

για να γίνει η ένταξη. Και βεβαίως δεν είναι προϋπόθεση για να συνεχισθούν οι διαπραγματεύσεις ένταξης, όπως και το Συμβούλιο αποδέχθηκε με τη συμμετοχή και των τριών αυτών χωρών. Θα προχωρήσουν, λοιπόν, οι διαπραγματεύσεις, θα ολοκληρωθούν και πιστεύουμε ότι δεν θα θέσει κανένας τέτοιο θέμα. Οι δηλώσεις αυτές είναι μονομερείς δηλώσεις, απλώς θυμίζουν ότι αυτές οι χώρες έχουν αυτή την άποψη. Υπάρχει μια αντίθετη δήλωση δική μας, η οποία θυμίζει τη θέση της Ελλάδας. Για την Ελλάδα, βέβαια, διεύρυνση χωρίς την Κύπρο δεν νοείται. Και αυτό είναι σαφές και το έχουμε καταστήσει σαφέστατο προς όλες τις κατευθύνσεις. Η Ελλάδα έχει ενδιαφέρον στη διεύρυνση, πολιτικό και οικονομικό. Πολιτικό ενδιαφέρον. Οικονομικό -θα έλεγα- δευτερευόντως. Αλλά, το πολιτικό ενδιαφέρον είναι προφανές ότι περιλαμβάνει και την Κύπρο, η οποία αν δεν αποτελούσε μέρος του συνολικού πακέτου, η προσέγγισή μας θα ήταν τελείως διαφορετική.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ θα ήθελα να προσθέσω το εξής σχόλιο:

Μερικοί νομίζουν ότι η πορεία προς την Ε.Ε. και η επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που τίθενται (είτε αφορά προβλήματα της διεύρυνσης, είτε της ένταξης της Κύπρου, είτε των ιδίων πόρων) είναι μια πορεία ανέφελη, επειδή έχουμε αναπτύξει πραγματικά καλές σχέσεις με όλους τους εταίρους. Νομίζουν ότι δεν θα υπάρξουν προβλήματα και εκπλησσονται κάθε φορά που υπάρχει μια αντίθετη άποψη ή ένα πρόβλημα. Η άποψη, η γνώμη ότι όλα εξελίσσονται ομαλά, χωρίς τριβές, είναι μια γνώμη που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η Ε.Ε. είναι και αυτή ένα πεδίο, όπου αντιμάχονται συμφέροντα. Όπου κάθε χώρα και ιδίως οι μεγάλες χώρες κοιτάζουν πώς μπορούν να επεκτείνουν τις οικονομικές επιρροές τους, πώς μπορούν να εκμεταλλευθούν καταστάσεις, πώς μπορούν να δημιουργήσουν νέα ερείσματα. Και γι' αυτό, βέβαια, προβάλλουν και υποστηρίζουν ορισμένες θέσεις. Αυτό μας είναι γνωστό. Θα δώσουμε, σε κάθε περίπτωση, τη μάχη που πρέπει όπως τη δώσαμε και στο παρελθόν. Και πιστεύω ότι η δική μας θέση είναι η θέση που θα περάσει τελικά. Θα περάσει η δική μας θέση. Και ιδιαίτερα όσον αφορά την Κύπρο. Το 1994 -θα επαναλάβω- όταν αποφασίστηκε να συζητηθεί η ένταξη της Κύπρου, όταν αποφασίστηκε ότι η Κύπρος θα συμμετέχει στην ενταξιακή διαδικασία, ήταν γνωστό το πρόβλημα που αποκαλείται πολιτικό πρόβλημα (δηλαδή το πρόβλημα της κατοχής μέρους της Κύπρου από την Τουρκία). Ολοι αποδέχθηκαν τότε την ενταξιακή διαδικασία για την Κύπρο, γνωρίζοντας αυτό το πρόβλημα. Το να τίθεται τώρα αυτό είναι ένας νέος όρος. Και εμείς σε καμία περίπτωση, δεν πρόκειται να δεχθούμε νέους όρους ή νέες συζητήσεις για πράγματα που μέσα από τη διαδικασία έχουν ήδη αποφασιστεί.

ΑΧ.ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ(ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ): Κύριε Πρόεδρε, χθες είπατε ότι δεν υπάρχει λόγος για εκλογές. Θα ήθελα να ρωτήσω ποιος ενδεχομένως θα ήταν ένας λόγος για να πάτε σε εκλογές και δεύτερον, αν κάποιο μήνυμα από την Κεντρική Επιτροπή καθοδηγεί κάπου τις σκέψεις σας.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στην Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ δήλωσα ότι τρία είναι τα στάδια για τα οποία πρέπει να προετοιμασθεί το ΠΑΣΟΚ:

-Το πρώτο είναι το Συνέδριο.

-Το δεύτερο είναι οι Ευρωεκλογές, και

-το τρίτο είναι οι εθνικές εκλογές το 2000.

Αυτή είναι η γραμμή μας, αυτή είναι η πεποίθησή μας και δεν πρόκειται να αλλάξουμε πορεία.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας, από την Κεντρική Επιτροπή πήρα το μήνυμα ότι η πολύ μεγάλη πλειοψηφία της -θα έλεγα και η πολύ μεγάλη πλειοψηφία του ΠΑΣΟΚ- θέλει μία πορεία ενότητας, μία πορεία ανανέωσης, όπως ανέφερα, και προοπτικής. Και πράγματι, θα προσπαθήσουμε το Συνέδριο να είναι ένα Συνέδριο ανανέωσης. Δηλαδή, να εξετάσουμε τα προβλήματα τα οποία τίθενται στο Κόμμα και να δώσουμε λύσεις. Θα είναι μία πορεία προοπτικής, γιατί θα χαράξουμε μέσα από το Συνέδριο κατευθύνσεις για τον προγραμματισμό μας τα επόμενα χρόνια.

Είναι φυσικό σε μία κοινωνία η οποία μεταβάλλεται, σε μία κοινωνία η οποία συναντά νέες προκλήσεις να υπάρχουν διαφορές, να υπάρχουν τριβές και είναι φυσικό, επίσης, σε ένα μεγάλο Κόμμα, όπως είναι το ΠΑΣΟΚ, να εκφράζονται αυτές οι διαφορές και οι τριβές. Αυτό δεν πρέπει να μας ενοχλεί, αυτό δεν πρέπει να δημιουργεί την εντύπωση ότι οδηγούμαστε σε αδιέξοδα. Κάθε άλλο, μάλιστα. Εχουμε αποδείξει στο παρελθόν ότι μπορούμε να συνθέτουμε τις γνώμες. Εχουμε αποδείξει στο παρελθόν ότι μπορούμε να υπερβαίνουμε τέτοια προβλήματα με την κοινή προσπάθεια. Και αυτό θα γίνει και στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ.